

TZ: Romské dny v Hybernské zahájí Vzpomínkové pásmo
20 let se soutěží Romano suno
a scénické vyprávění
LEPERIBEN - My nezapomínáme...

V úterý 21. listopadu oslaví Nová škola, o. p. s. vzpomínkovým pásmem 20. výročí literární a výtvarné soutěže Romano suno, pokřtí knihu **Byla tak dobrá, že jsme vyhráli** a otevře výstavu **Romano suno**. Ve druhé části večera uvede Ara Art, z. s. scénické vyprávění a koncert romské hudby **Leperiben – My nezapomínáme**.

Romské dny budou pokračovat ve čtvrtek 23. listopadu projekcí dokumentárního filmu Rozálie Kohoutové a Tomáše Bojara **FC Roma** a následnou debatou s autorkou snímku. Součástí večera bude koncert **Vojty Lavičky a Gypsy spirit**. Výstava **Romano suno** bude na místě k vidění do 29. listopadu.

Úterý 21. listopadu	Čtvrtek 23. listopadu
18:30 20 let se soutěží Romano suno	18:00 Projekce dokumentu FC Roma
19:15 Vernisáž výstavy Romano suno	19:15 Beseda s Rozálií Kohoutovou
20:00 Leperiben – My nezapomínáme	20:00 Koncert Vojty Lavičky a Gypsy Spirit

21. – 29. listopadu
Výstava Romano suno

Vzpomínkový večer Romano suno

Jekhvar pes e daj o dad dohodňinde, hoj džaha pre dovolenka kijo baro paňi, moros. Savore beščam andro pherdo motoris a džas. Džas, džas a jekhvar andre varesoste o dad pekľa. O dad the e daj peske olestar nič na kerde. Has oda varesavi opička. Amen doavľam kijo moros. O dad the e daj gele te mangel andro hotelis o sobi a amen pes geľam te predžal. Sar samas avri, dikhľam la opica. Igen la kamavas, ta phučľom la datar, či šaj mange la mukav. Duminavas, savo lake dava nav. Avľas mange pre godi Girra. E Girra has amenca calo kurko. Sar džahas khere, ilom manca the la Girra.

Nerozuměli jste? Na konci najdete český překlad....

„Pásmem vzpomínek na soutěž a ukázkami z tvorby dětí v romštině i češtině provede přítomné David Tišer. Zazní také písně Mária Biháriho a pokřtíme knížku **Byla tak dobrá, že jsme vyhráli**, která obsahuje výběr textů romských dětí ze soutěže Romano suno. Na závěr programu otevřeme výstavu toho nejlepšího z historie soutěže, která zde otevřena až do 29. listopadu,“ přibližuje Marie Bořkovcová z Nové školy, o.p.s.

Romano suno - Romský sen

Smyslem soutěže Romano suno je umožnit romským dětem a náctiletým popsat svět kolem sebe vlastníma očima a ocenit jejich znalost **romštiny – jazyka, který se ve veřejném prostoru běžně nevyskytuje**. Většinové společnosti pak přibližuje svět romských dětí a zvyšuje povědomí o možnostech romštiny jako plnohodnotného jazyka. Od roku 1996 docházejí do Nové školy, o.p.s. každoročně stovky textů a obrázků.

„V Romano sunu se dostávám k současnější podobě romštiny, než jakou jsem se učila ve škole a jakou jsem zvyklá slyšet a číst od romských pamětníků. Ještě důležitější než setkání se současnou romštinou je pro mě ale příležitost nahlédnout do duše romských dětí a náctiletých, kteří nebojácně popisují svou každodenní drsnou realitu. I když soutěžící zasílají také spoustu veselých příspěvků, které co do kvality romštiny mohou být klidně lepší, drsné příběhy z ubytoven, dětských domovů a nepřátelského školního prostředí se mi zadírají pod kůži a zůstávají se mnou dávno po ukončení soutěže. Moje hlavní poznání za roky v porotě je to, že romské dítě přestává být dítětem daleko dříve než neromské a nesnadnost svého postavení ve společnosti přijímá s nadhledem hodným stoika,“ shrnuje své dojmy z prací dětí jedna z porotkyň soutěže, publicistka a romistka Karolína Ryvolová.

A na konec slíbený překlad příběhu, který vtiskl název výročnímu sborníku:

Jednou se naši dohodli, že pojedeme na dovolenou k moři. Všichni jsme nasedli do auta a jedeme. Jak tak jedem, tatínek do něčeho narazil. Rodiče si z toho nic nedělali. Byla to nějaká opička. Dojeli jsme k moři. Tatínek s maminkou šli objednat hotel a my se šli projít. Když jsme byli venku, viděli jsme tu opici. Moc jsem ji chtěl, tak jsem se zeptal maminky, jestli si ji mohu nechat. Přemýšlel jsem, jaké jí dám jméno. Napadlo mne, že Girra. Girra s námi byla celý týden. A když jsme jeli domů, vzali jsme s sebou i Girru.

Ze sborníku Hrála tak dobře, že jsme vyhráli

LEPERIBEN - My nezapomínáme ...

scénické vyprávění a koncert romské hudby

Romský holokaust připomínají i příběhy těch, kteří ho přežili. V letošním roce zemřela v pozeňnaném věku 90 let poslední česká Romka, která takové štěstí měla - Emílie Machálková. Její vzpomínání na toto tragické období romské historie připomeneme prostřednictvím scénického vyprávění Pavlína Matiové za hudebního doprovodu Tibora Židy a Marty Balážové Ara Art, z. s.

Scénář: David Tišer a Pavlína Matiová (na základě vyprávění Emílie Machálkové zaznamenané v rámci projektu Paměť národa)

Režie: David Tišer

Vystupují: Pavlína Matiová, Marta Balážová, Tibor Žida

Produkce: Ara Art, z.s.

Délka: 90 min

FC + Roma

Dokumentární film Rozálie Kohoutové a Tomáše Bojara

Minulou sezónu nastoupil do nejnižší české fotbalové soutěže nový tým. FC Roma hraje okresní přebor a je složen převážně z romských hráčů. Většina bílých soupeřů zápasy s FC Roma bojkotuje. Pro tým tak začíná trochu zvláštní sezóna. Někdy se hraje, někdy se nehraje, dopředu není nic jisté a klub vyhrává většinu zápasů kontumačně. I přes složitou situaci ale neztrácejí fotbalisté FC Roma entuziasmus a s humorem sobě vlastním bojují jak na hřišti, tak mimo něj. Brankář Patrik se tak z korby popelářského vozu podivuje nesmyslům o zdravotní péči zdarma “pro cikány”, přiznává se ze strachu z muslimů a diví se deseti milionům Čechů, kteří mají vítr z cikánů. S postupující sezónou stoupá klub v tabulce klub výš a výš. Někdy je to ale těžší, než si představovali: ztrácejí se jim míče, hráči holdují marihuaně, fanoušci na ně pokřikují, ať táhnou do práce. Podaří se týmu FC Roma postoupit a přesvědčit okolí, že nejsou agresivní rváči, ale že si prostě jen chtějí zahrát fotbal?

Obecně prospěšná společnost **Nová škola** je nevládní, nezisková organizace, která od roku 1996 podporuje inkluzivní vzdělávání menšin, cizinců či jinak sociálně či kulturně znevýhodněných dětí a mládeže. www.novaskolaops.cz

Ara Art, z. s. je sdružení mladých lidí, kteří se zabývají uměleckou tvorbou a pořádáním kulturních akcí se sociálním rozměrem a přesahem. Hlavním polem působnosti je především hudební a divadelní tvorba, ale nebojí se experimentovat i s jinými uměleckými formami. Kromě všeobecných kulturních a společenských aktivit je speciálním tématem ARA ART romská lgbt menšina a problematika tzv. trojí diskriminace. www.araart.cz

Kampus Hyberská je dlouhodobý a unikátní projekt Univerzity Karlovy a Magistrátu hlavního města Prahy. Cílem je vytvoření společenství vědy, vzdělávání a veřejnosti v prostředí moderní infrastruktury v historickém centru Prahy. První fáze projektu se nazývá **Hyberská ožívá** a usiluje o oživení vybraných částí Sedmidomí na adrese Hyberská 4 prostřednictvím kulturních a vzdělávacích aktivit. Projekt je otevřen spolupráci s nejrůznějšími institucemi v oblasti veřejného, kulturního a akademického života. www.hyberska.com

V případě jakýchkoli dotazů neváhejte prosím kontaktovat:

za Novou školu, o.p.s. **Marii Bořkovcovou** marie.borkovcova@novaskolaops.cz

za AraArt, z.s. **Davidu Tišera** tiser.david@araart.cz

za Hyberskou **Emu Pospíšilovou** ema.pospisilova@ff.cuni.cz